

Alfa a Omega

Zpravodaj Farního sboru
Českobratrské církve evangelické
v Praze 5 - Smíchově

Úvodník

Milí přátelé, sestry a bratři, ve dnech 16.—17. listopadu slavil náš partnerský sbor německého jazyka v Praze své třicáté výročí. Požádali mě, zda bych mohl povědět pár slov o spolupráci s naším smíchovským sborem. Protože se tahle spolupráce týká také nás, rozhodl jsem se využít prostor úvodníku právě pro slova, která jsem přednesl v rámci těchto oslav. Doufám, že mohou být povzbuzením i nám Smíchovským. Věřím totiž, že i pro nás platí ono Pavlovo „*běželi jste dobře*“. Také naši naděje jistě prospěje důvěra, že „*málo kvasu prokvasí celé těsto*“, a jsme to také my, kdo si potřebujeme připomínat, že „*rozhodující je víra, která se uplatňuje láskou*.“ Všem nám přeji požehnaný adventní čas a mnoho radosti ve vánočních dnech.

Slovo ke 30 letům sboru německého jazyka v Praze

Ga 5:6-10 ⁶ V Kristu Ježíši nezáleží na tom, je-li někdo obřezán či ne; rozhodující je víra, která se uplatňuje láskou. ⁷ Běželi jste dobře! Kdo vám zabránil, abyste se drželi pravdy? ⁸ Jistě to nevyšlo od toho, který vás povolává. ⁹ Málo kvasu celé těsto prokvasí. ¹⁰ Ale já k vám v Pánu mám důvěru, že se neuchýlíte k jinému smýšlení. Ten však, kdo vás uvádí do zmatku, neujde soudu, ať je to kdokoli.

Smím-li apoštola Pavla parafrázovat, pak v Kristu nezáleží na tom, je-li někdo z Německa, z Nizozemí, nebo z Čech. V Kristu prostě jakékoli bariéry, kulturní ani jazykové, nehrají roli. Právě tohle smíme zažívat, když můžeme společně slavit bohoslužby dvakrát do roka.

Dál Pavel píše: *Rozhodující je víra, která se uplatňuje láskou*. Kromě toho, že tuhle větu si máme všichni denně připomínat, přišla mi u ní na mysl vděčnost za poměrně viditelné uplatňování účinné lásky, když společnými silami zajišťujeme potravinovou pomoc lidem v nouzi.

Smím-li převzít od apoštola Pavla i pochvalu, chtěl bych tu říct (tedy podle toho, co vím z různých rozhovorů) *běželi jste těch 30 let dobře*. Spolupráce s naším sborem sice trvá jen patnáct let, občas byla méně intenzivní, ale v současnosti zase posiluje. Fungujete i u nás. Kromě schůzí staršovstva či setkání konfirmandů, které tu probíhají, si vážím i nenápadnějších věcí. Třeba pokusu společně připomenout Tereziánské skladatele. Vážím si i chuti směřovat vaše oslavy právě k 17. listopadu, který je pro naši zemi tak důležitým svátkem. A troufnu si říct, že bez zlomení moci komunismu by tu nejspíš žádný německojazyčný evangelický sbor ani být nemohl.

Smím-li použít od Pavla i konstruktivní kritiku, tak někdy mám dojem, že čím dál častěji naše společnost, ale i někteří lidé v našich církvích přestávají dostatečně rozlišovat, co je pravda a lež. Potýkáme se se všelijakými útoky dezinformační scény, s vlivy populismu. A myslím, že i ochota se sdílet v tom, co nás ohrožuje, s útoky manipulací a lží, přispívá k lepší orientaci ve světě a ve společnosti. Vážím si všech rozhovorů s vámi také o těchto tématech. Posilují ve mě důvěru, že se ani v dalších letech, ať už se svět, třeba po volbách v USA nebo kvůli dopadům války na Ukrajině, posune kamkoli, my v našich sborech se neuchýlíme k jinému smýšlení než k tomu kristovskému. I v tomto ohledu vidím veliký přínos naší spolupráce. Můžeme se v tom, co děláme, o sebe navzájem opírat, protože máme stejný směr. Díky téhle spolupráci se nám snad nestane, že bychom začali spolu s jinými zaměňovat pravdu za lež,

nebo že bychom přestali pojmenovávat zlo a násilí pravými jmény. A věřím, že se budeme moci i dál společně zasazovat o dobré, stát vždy za pravdou, držet se lásky. A i když křesťanů žijících v téhle zemi relativně ubývá, smíme mít na paměti, že k prokvašení světa a společenství lidí, kteří v něm žijí, stačí jen trochu kvasu. Prál bych vám, abyste i nadále běželi stejně dobře jako dosud. Abyste byli vytrvalí. A abyste měli pořád na paměti, že rozhodující je a zůstává taková víra, která se uplatňuje láskou.

Jonatan Hudec

Rozhovor s Jakobem Vocke

V září u nás ve sboru zahájil svou osmnáctiměsíční zahraniční stáž Jakob Vocke, evangelický farář z Bavorska. Kromě účasti na našem sborovém životě a projektech se Jakob zapojuje také do práce ekumenického oddělení na ústředí naší církve. Povídali jsme si spolu nejen o tom, co u nás ve sboru dělá, ale také jak se mu daří zvládat odloučení od rodiny i jazyková úskalí.

Pozn. EKK: Jakob hovoří velice dobře česky, jak ale většina z vás ví, v rozhovoru je podle přízvuku i stavby vět znát, že čeština není jeho rodnou řečí. S jeho souhlasem jsem si z důvodu plynulejšího čtení dovolila text stylisticky upravit.

Jakobe, vikariát v Německu jsi skončil v září a hned poté jsi zahájil stáž u nás. Co tě vedlo k tomu, že jsi se rozhodl jít na stáž do České republiky?

Mám rád Českou republiku, líbí se mi krajina, lidé i život tady. Zajímala mě už od mých asi 14 let, jezdil jsem sem na návštěvy, a když to pak bylo možné, přes program Erasmus jsem studoval v Praze. Díky tomu jsem poznal, jak tady církev funguje, seznámil jsem se s hodně lidmi, mám tady kamarády a byl jsem také na stáži ve sboru v Uherském Hradišti. Vikariát jsem pak dělal v Německu ve sboru, který je jen 6 kilometrů od českých hranic, takže jsme tam měli různé akce společné se sborem v Chebu. Už tehdy jsem myslel na to, že by se mi líbilo pracovat v nějakém sboru v České republice, takže jsem zjišťoval, jestli to bude možné a ono to šlo. Navíc jsem věděl, že po skončení vikariátu nebudu moct zůstat na stejném sboru, i když jsem tam byl moc rád a byli tam milí lidé.

Při jakých příležitostech se u nás ve sboru s tebou můžeme potkat?

Například kážu a vedu bohoslužby, chodím na biblické hodiny, staršovstvo, na setkání s konfirmandy a podobně. Je normální, že po skončení vikariátu začne farář pracovat někde ve sboru, a kdybych začal pracovat v Německu, mohl bych dělat úplně všechno a sám, tady to ale nejde, protože ještě neumím tak dobře česky.

Takže jako stážista jsi vlastně takovým pomocníkem našeho faráře?

Jo, tak by se to dalo říct. A až budu mluvit líp česky, budu moct dělat víc.

Součástí tvé stáže je ale i práce na ústředí ČCE, je to tak?

Ano, jeden den v týdnu jsem na ústředí církve v ekumenickém oddělení, kde se zabýváme například různými setkáními, přípravou a plánováním akcí společných pro českou a německou církev. Překládám také různé články z webových stránek. Takže je to hodně o komunikaci.

Když jde člověk do nového sboru, prostředí, práce, má nějaké představy a očekávání, jaké to bude. Jaké jsou tvé dojmy po těch prvních pár týdnech, měsících?

Já už jsem trochu věděl, jak církev funguje, jaké jsou sbory a jaké to na nich může být. I když jsem nějakou představu měl, je to kvůli jazyku trochu těžší, než jsem myslel, ale je to zajímavé. Mohl jsem zažít třeba setkání Luterského světového svazu. Nebo například na bohoslužby chodí víc lidí, než jsem čekal. Když jsem byl na sboru v Bavorsku, chodilo na bohoslužby tak 15, 20 lidí, i když sbor měl 1600 členů. Tady je třeba ve sboru jen 300 členů, ale na bohoslužby chodí 50 až 80 lidí. Je hezké, když je kostel plný a jsou v něm všechny generace.

Celkově jsem velmi rád, že mohu pracovat ve smíchovském sboru. Byl jsem zde velmi dobře přijat a lidé ke mně přistupují velmi přátelsky, což mi velmi pomáhá navázat s lidmi konverzaci i přes mé špatné jazykové znalosti.

Mimochodem, když si připravuješ kázání, píšeš ho česky, nebo německy? Jaké to je, když máš své myšlenky vyjádřit v češtině?

Kázání píšu německy, pak ho pomocí počítače překládám a potom si ho čtu. Asi to není úplně stoprocentní, ale ty počítačové překlady už jsou teď

velmi dobré. Když se mi zdá, že je něco špatně, překládám to kvůli kontrole zpátky do němčiny. Těžší je, když mluvím s lidmi, protože tam to nemůžu překládat, nemůžu tolik myslet na gramatiku a taky často neumím říct všechno, co chci, ale už je to lepší, než to bylo.

Máš zkušenost z vikariátu v Evangelické luterské církvi v Bavorsku a teď také ze stáže v Českobratrské církvi evangelické. Mohl bys stručně říct, v čem jsou si tyto církve podle tebe podobné a v čem jsou rozdílné?

V Bavorsku je to všechno ještě takové více tradiční. V církvi je hodně lidí, protože je to tradice, ale většina jich do kostela nechodí. Také je jiné financování kvůli církevní dani v Německu, takže církev má více peněz, ale má pak nějaké povinnosti, které dělat musí. Takže faráři dělají mnohem častěji například pohřby lidí, které neznají a neznají ani jejich příbuzné. Nemají tak vztah ani k tomu zemřelému, ani k jeho rodině. Sbory v Německu taky většinou mají takovou jako sekretářku, to znamená, že farář má pak třeba víc času na návštěvy. I když je těžké obejít všechny ty lidi, co jsou členy, když vlastně existují jenom na papíře. Tady se lidi víc znají, je to víc rodinné. Podle mého názoru si lidé také více uvědomují, co znamená být v církvi a být následovníkem Ježíše Krista. Také se o to nějak více zajímají, a i ve skupinkách mládeže se mnohem více mluví a diskutuje o obsahu.

Praha sice není od Bavorska tak daleko, ale nestýská se ti? Nechybí ti tvoje rodina a přátelé v Německu?

Není to tak těžké, protože mám kamarády i tady. V Německu jsem bydlel také v různých městech, například když jsem byl na vikariátu, měl jsem to domů k rodině čtyři hodiny vlakem. Teď je to šest a půl, tak to není takový rozdíl.

Asi to také není napořád, nebo ano? Jaké vlastně máš plány do budoucna, až skončíš stáž v našem sboru?

Vrátím se do Německa, protože pořád patřím k bavorské církvi, která mě platí i tady na stáži. Doufám, že potom najdu nějaký sbor, na který půjdu a budu moct dál spolupracovat s českými sbory a církví a prohlubovat tak vzájemné vztahy.

Ptala se Ester Köhler Kopecká

Rumunsko (Peregu Mare a Banát)

V pátém pokračování o krajanech navštívíme Rumunsko, a sice nejprve tamní reformovaný sbor v Peregu Mare tvořený potomky českých evangelických vystěhovalců, a pak také oblast Banátu s výraznou českou stopou.

Češi se do Peregu Mare (Velkého Peregu), obce v úrodném rovinatém kraji na západě dnešního Rumunska při hranici s Maďarskem, přistěhovali v roce 1862. Šlo o migraci ekonomickou. Je to místo, kde se setkává několik národností a je pozoruhodné, v jaké shodě v Peregu Mare žijí vedle sebe rodiny české, ukrajinské, rumunské a německé. Stavba evangelického kostela v obci začala v roce 1942, slavnostně předán svému účelu byl až v roce 1960. Významnou postavou pro místní sborovou komunitu byl farář Bedřich Dušek, který byl farářem až do roku 1980.

V současnosti je peregumarecký sbor filiálním sborem sousedního Peregu Mig (Malý Pereg). Farářem je Tobias Tibor Gyorgy. Kurátorem a zároveň výpomocným kazatelem (dříve ordinovaným presbyterem) je Jaroslav Kalousek. Vede-li on bohoslužby, jsou v češtině. Pokud zjistí, že někteří účastníci bohoslužeb nerozumějí česky, shrne myšlenku kázání v rumunštině, případně maďarštině! Z Peregu Mare pochází i současný celocírkevní kantor ČCE br. Ladislav Moravetz.

S bratrem kurátorem Kalouskem jsem i v současné době v docela pravidelném styku, a tak jsem jej požádal, aby čtenářům Alfa a omegy sám blíže představil sborové společenství v Peregu Mare. Souhlasil a výsledek vám předávám – jistě oceníte jeho skvělou češtinu (drobné opravy se týkaly jen interpunkce).

Obec Peregu Mare (Velký Pereg), dříve Deutsch Pereg, byla založena roku 1853. Jako první sem přijeli Rusíni z východního Slovenska, o pět let později Němci z Dolního Rakouska a posléze Češi (1862) z Čáslavska. Museli se naučit žít s výše uvedenými národnostmi.

Nelehké byly jejich začátky – půdu, která ležela ladem, museli zúrodnit. V této činnosti jim Bůh požehnával.

V duchovním životě byli odkázáni sami na sebe. Udrželi svoji víru v Boha a svůj mateřský jazyk tím, že se shromažďovali střídavě po domácnostech. Tak probíhalo i vyučování dětí. Téměř všichni byli reformovaní evangelíci.

Toužili mít svůj svatostánek, kde by se mohli vzdělávat v duchovních věcech a mohli tam i vyučovat děti. Tak roku 1872 dokázali z vlastních sil postavit svůj první vzdělávací svatostánek, který jim sloužil jako modlitebna a také škola. Tím už měli o duchovní věci postaráno a o výuku dětí též. Dá se říci, že se jim dařilo dobře. Pořádali také taneční zábavy. Jedna z těchto tanečních zábav, která se pořádala v českém hostinci U Vratislava, skončila tragicky. Bylo to o masopustním pondělí roku 1893. Musím podotknout, že zmíněný Vratislav byl majitelem hostince a měl v tom jistém lokálu i obchod se smíšeným zbožím. V koutě měl sud s petrolejem, košťata a 600 balíčků sirek, takzvaných zednických, protože měly hlavičky ze skutečné síry. Přítomny byly i děti. Jednomu z nich se zakutálel peníz do kouta; aby se ten peníz našel, někdo škrtl sirkou a odhozená sirka způsobila požár, sud s petrolejem vybuchl a v sále nastal velký zmatek. Všichni se hrnuli

ke dveřím, které se navíc otvíraly dov-nitř, takže nebylo možné je otevřít. Ti, kteří byli blízko u hořícího sudu, se zalkli kouřem. Naštěstí jeden duchapřítomný muž vyrazil okno a házel nešťastníky ven do sněhu, a tak mnozí byli zachráněni. Dlouho se na tuto smutnou událost vzpomínalo. Uhořelo tam 17 osob (14 Čechů, dva Němci a jeden Rusín).

Touha našich předků mít svůj opravdový stánek Páně stále přebývala v jejich srdcích, a tak se odhodlali postavit si opravdový chrám Boží. Začalo to v roce 1936 tím, že si vypálili cihly a připravili další potřebný stavební materiál. Když opravdu začali stavět, psal se už rok 1942. Farní sbor už měl 300 členů. Postavili základy a zdi do výšky horních částí oken, ale došly jim finance, takže se práce přerušila. Ale budova školy, která se stavěla zároveň s kostelem, byla téhož roku dokončena, takže když začal školní rok, už se tam vyučovalo.

Stavba kostela pokračovala až po druhé světové válce, když se už naši před-kové ekonomicky trochu zvedli, ale to už se psal rok 1956. Nutno ještě podotknout, že v letech 1946—1948 polovina členů sboru se v rámci reemigrace vrátila do staré vlasti. Na pracích dostavby kostela se podíleli všichni členové sboru dobrovolnou prací pod vedením tehdejšího bratra faráře Bedřicha Duška. Kostel byl vysvěcen 31. 10. 1960 v Den reformace.

Nově postavená škola sloužila jako škola, ale také jako modlitebna. Na čelní stěně nápis: “Proletáři všech zemí spojte se”. Na levé a pravé straně nápisu visely por-tréty K. Marxe a B. Engelse. Tyto portréty se daly po čas bohoslužeb sundat, což se také vždy stalo, ale ten nápis zůstával.

Ovšem bohoslužba i takto neztrácela nic na svém účelu ani kvalitě. Když se dnes zpětně díváme na tu situaci, připadá nám to jaksi komické, ale zvládlí jsme to. Na ty, kteří se na těch pracích podíleli (většina z nich již není mezi námi), vzpomínáme srdcem vděčným.

Jelikož jsme jediný reformovaný český sbor v celém okolí, jsme přičleněni k maďarské reformované církvi a jsme součástí Aradského reformovaného seniorátu, který sídlí v okresním městě Arad. Seniozem je bratr farář Tobias Tibor Gyorgy, má náš sbor na starosti. Jezdí nám pravidelně sloužit z nedalekého Kisperegu (Malý Pereg), kde bydlí se svojí rodinou. Jeho manželka je také farářka a slouží ve sborech Pecica, Semplak a Nadlak. Já jsem výpomocný kazatel, byl jsem ordinován v roce 2007. Bratr senior Tobias Tibor Gyorgy slouží u nás tak, že

vstupní slovo, první čtení a také text kázání má v rumunštině, modlitbu maďarsky, apoštolské vyznání víry, modlitbu Páně a požehnání česky. Schází se nás 20—25 členů. Když sloužíme večeri Páně, máme to rozdělené tak, že já mám vstupní slovo, první biblické čtení a také modlitbu česky, bratr senior má text a kázání rumunsky a modlitbu maďarsky. Liturgii k večeri Páně mám já česky.

Když pak bratr senior z různých důvodů nemůže přijít, tak sloužím já česky a někdy sloužím také na Malém Peregu a také na Peče za paní farářku, a to v obou přípa-dech maďarsky.

Na zřeteli nás má také ČCE, přijíždí kazatelé z České republiky. Dříve to byl br. farář Petr Brodský, nyní za námi jezdí dvakrát za rok bratr farář Pavel Šebesta. Jsme vděční za jejich obětavost, se kterou nám sloužili a slouží i nadále.

Hospodin nechť žehná všem těm, kteří se různým způsobem podílejí na tom, aby náš malý farní sbor přinášel dobré ovoce naší víry Hospodinu a aby náš mateřský jazyk se nevytratil z vědomí našich souvěrců.

V souvislosti s Rumunskem musím zmínit také, dnes už v Čechách poměrně známou a turisticky oblíbenou, oblast Banátu. Při svých cestách za krajany jsem postupně navštívil všechny tamní vesnice, nejvíce pak Eibentál, neboť v té době tam byl římskokatolickým knězem děkan Václav Mašek, se kterým jsem udržoval častý kontakt, a dokonce mne pustil i na kazatelnu.

Banátská vysočina je zalesněné krasové pohoří při řece Dunaj. Do těchto hor se od Dunaje na sever táhne údolí s kamenitou půdou a pastvinami. V onech končinách založili roku 1824 první čeští vystěhovalci osadu Svatá Helena. Postupně vznikaly další. Dodneška přetrvaly vesnice Rovensko, Bígr, Gernik, Šumice a již zmíněný Eibentál a Svatá Helena.

Ani dnes nemají Češi v Banátu lehký život. Hlavním zdrojem obživy zůstává i nadále půda, přestože značná část produktivní mužské populace vyjíždí za prací do měst. Jednotlivé vesnice žijí víceméně samostatným životem. Je to život tvrdý, ale přirozeně spjatý s přírodou.

S využitím Wikipedie několik zajímavostí alespoň ke dvěma z nich, které jsou mi nejbližší.

Eibentál (Tisové Údolí) je jedna z českých vesnic založených českými kolonisty v rumunském Banátu počátkem 19. století. Dodnes zde žije asi 300 českých obyvatel a také několik rodin rumunských. Obec leží pouhých 6 km od Dunaje, respektive

přehradu Železná vrata, která zde tvoří přirozenou hranici se Srbskem. Vesnice se rozkládá v malebném úzkém údolí říčky Tisovice, které je ohraničené strmými stráněmi a táhne se směrem nahoru až k dolům Baia Nouă.

Český jazyk je v Eibentálu na poměrně dobré úrovni a ve většině rodin je používán jako jazyk mateřský. Ve vesnici funguje základní škola, v roce 2020 jí navštěvovalo 15 dětí. Ačkoliv je ve škole úředním jazykem rumunština, škola má i českého učitele vyslaného z programu MŠMT; ten zde vyučuje hodiny češtiny, historie a má na starosti mnoho volnočasových aktivit. V roce 2018 byla opět otevřena i malá mateřská školka, která reaguje na zvýšení populace dětí předškolního věku.

Do Eibentálu přišli čeští osadníci z Plzeňska, Klatovska, Čáslavska a Berounska v takzvané druhé vlně kolonizace v letech 1826–1827. Od přesídlení si slibovali zlepšení svých životních podmínek, byly jim totiž nabídnuty velké výhody: 10 let osvobození od služby v zemské obraně, 10 let daňových prázdnin a k tomu navíc zdarma obilí, dříví na stavbu domků a každé rodině 12 jiter půdy. Mnohé z těchto podmínek nebyly dodrženy, většina slibované obdělávatelné půdy byla například ještě zalesněná. Protože však přistěhovalci neměli finance na cestu zpátky, museli se s novou situací vyrovnat, postavit nové domy, vykácet lesy a přeměnit je v pastviny a pole. Samotný Eibentál se několikrát stěhoval, první vesnice se rozkládala na kopci nad polohou té dnešní. Poté, co došly zásoby podzemní vody, se postupně přesunula až do údolí říčky Tisovice.

V roce 1912 zde byl vystavěn římskokatolický kostel, který je zasvěcen sv. Janu Nepomuckému. Do roku 2016 zde působil farář Václav Mašek, který v roce 2002 obdržel cenu Jana Masaryka za dlouholetou záslužnou práci pro krajany. V současné době žije na Bígru a užívá zaslouženého odpočinku.

Do roku 2006 bylo mnoho místních obyvatel zaměstnáno v Baia Nouă v dole na antracit. Po havárii v srpnu 2006, kdy zde po sesuvu půdy v šachtě zahynuli dva horníci, byl však důl uzavřen. Byl jsem právě na návštěvě u děkana Maška a ten mě vyzval, abych při pohřební trýzně v kostele měl krátkou promluvu s modlitbou. Ještě v roce 1934 zde žilo 600 obyvatel, poté již jen okolo 300 a mnoho z nich stále odcházelo za prací do Česka nebo v rámci Rumunska. Až v posledních letech se podařilo exodus díky rozvoji turistiky zastavit a v roce 2019 se několik rodin vrátilo zpět do své vesnice.

Roku 2012 se v Eibentálu podařilo založit novou tradici: krajanský Festival Banát, organizovaný českým sdružením Člověk v tísní ve spolupráci s místními.

Svatá Helena je nejstarší česká vesnice v **rumunském Banátu**. Byla založena roku 1824, kdy se tam usadily rodiny z **východních Čech**. V kamenité a kopcovité krajině na levém břehu Dunaje čekala na osadníky tvrdá práce. Lidé však potíže zvládli a vydrželi dodnes. V relativní izolaci uprostřed přírody přežili **království i komunismus**. Svata Helena je nejpřístupnější a také nejznámější českou vesnicí v rumunském Banátu. Od Dunaje je vzdálená asi šest kilometrů a nachází se ve výšce kolem 350 m n.m.

V české vesnici žijí vedle sebe, pokud jde o náboženské vyznání, katolíci a baptisté. Není to obvyklé, neboť v ostatních českých vesnicích v Banátu najdeme pouze katolíky. Obě komunity však spolu vycházejí bez problémů, a dokonce se mezi sebou žení a vdávají. Ve vesnici jsou dva kostely. Katolický kostel byl zbudován a vysvěcen v roce 1879 a je zasvěcený sv. Heleně. Baptisté dnes používají bývalý evangelický kostel z roku 1887, když evangelíci nevydrželi dlouhotrvající absenci svého faráře a odstěhovali se za ním do asi 200 km vzdáleného Peregú Mare. V ústním podání však koluje verze, že baptisté evangelíky pohltili.

Pracovní příležitosti nejsou v samotné obci prakticky žádné. Část mužů pracovala v nedalekých rudných dolech v Moldavě, jejichž provoz je však již ukončen. Muži nyní většinou dojíždějí za prací. Ženy a děti se starají o domácnost a hospodářství. V potravinách jsou prakticky soběstační. Muži jsou navíc zruční řemeslníci, takže co je potřeba, vyrobí nebo opraví. Zatímco na začátku devadesátých let měla Svata Helena 800 obyvatel, dnes je jich jen něco přes 220. Odcházejí zejména mladí lidé.

Ve vsi je dnes řada neobydlených a chátrajících domů, jejichž majitelé odešli. Zájem o ně zřejmě příliš velký není, byť jsou levné. Pole se však většinou před odchodem

prodávají. K nelibosti zůstávajících se však novými majiteli stávají Rumuni. Český ostrov nad Dunajem se tak stále zmenšuje.

Naše rumunské zastavení ukončím parafrází na závěrečná slova bratra Jaroslava Kalouska: „*Hospodin nechť žehná všem těm, kteří se různým způsobem podílejí na tom, aby ostatky českých krajanů přinášely dobré ovoce a aby náš mateřský jazyk se nevytratil z vědomí krajanů dlících v Rumunsku.*“

Praha, 27. 11. 2024

PePb+

Závěrečné kalendárium

Dne 31. října došlo členům našeho sboru od bratra Petra Brodského e-mailové pozdravení a připomínka, že toto je Den reformace. Myslel ale na reformátory obecně a připojil i několik výroků z Bible. Díky za ně.

Na neděli 13. října připadlo výročí vydání tolerančního patentu 1781. V našem kostele jsme si je při ohláškách připomněli výzvou k příspěvni na Jubilejní toleranční dar.

Kulaté výročí v tomto končícím roce se týkalo už přímo nás, smíchovského sboru ČCE: v roce 1924, to je před 100 lety, bylo naše evangelické společenství vyhlášeno sborem farním, do té doby jsme byli filiálním sborem patřícím k Salvátoru. Toto výročí jsme si připomněli v rámci seniorátního dne, který se 20. října konal právě u nás, na Smíchově. Tři dorty jsme dostali od seniorátního výboru a zkonzumovali následně v chrámové předsíni (kavárně). Tam byl i slavnostní připitek.

Další významná výročí nebyla v tomto roce kulatá, a tak jejich připomínku odkládáme na další roky: letos byl 8. listopad dnem 404. výročí bitvy na Bílé hoře a 21. června 403. výročím popravu 27 představitelů stavovského odboje na Staroměstském náměstí v roce 1621. Všiml si ale někdo z nás, že kdosi opět zabudoval na místě popraviště do dláždění dvacátý osmý křížek?

Výročí upálení mistra Jana Husa a 400 let od smrti Jana Žižky z Trocnova proběhlo v režii Církve československé husitské v Betlémské kapli, Janu Žižkovi tam byly vyhrazeny čtyři dny pro bohoslužby, přednášky, koncerty i práci s dětmi. V podzemí Betlémské kaple mohla veřejnost vidět údajný Žižkův meč, který švédská armáda odvezla za třicetileté války z Prahy jako válečnou kořist, a byl nám nyní k příležitosti výstavy zapůjčen. Také předpokládaná Žižkova kalva (horní část lebky) přivezená z Čáslavi, byla vystavena jen na slavnostní část akce. Vystavený

Jistebnický kancionál (šlo o faksimile) byl otevřen na straně, kde je nejznámější píseň husitů. Pozornosti návštěvníků se těšila i hlavní výstavní síň s archeologickými nálezy z Žižkovy doby i informační panely s texty a obrázky. Film o Janu Žižkovi – jeho fiktivní rozhovor s Janem Amosem Komenským natočený studiem Vistafilm, bychom měli vidět v nejbližší době i v televizi.

Jako závdavek do nového občanského roku bych chtěla zmínit i 450. výročí České konfese. Když ČCE slavila v roce 1975 400. výročí, vydala k té příležitosti pamětní odznak. Je na něm otevřená Bible, na ní kalich, oba letopočty, pod tím slova ČESKÁ KONFESE. Kdy nám vlastně do loga naší církve přibyla ta Bible? Až se někdy vypravíte např. na bohoslužby do Klimentského kostela na Novém Městě a uvidíte za stolem Páně starobylou desku s nápisem a letopočtem 1575, budete už vědět, co to číslo znamená. Ten text známe, ten jsme opsali a dali nad vchod do našeho kostela v roce 1931: Slovo Páně zůstává na věky a odkaz na Bibli.

To je připomínka do nového, občanského roku, nový církevní rok už začal letošního 1. prosince, v první adventní neděli; první svíčku na adventním věnci jsme zapálili v předvečer (po západu slunce!) v sobotu. I tento předvánoční symbol má svou tradici, která se ujala poměrně nedávno (před 186 lety). Advent znamená příchod a my si připomeňme i poslední věty z Bible: „Ano, přijdu brzy.“ Amen! Přijď, Pane Ježíši!

Žofie Vobrová

Hermani aneb příběh vánoční

Společné čtení příběhu, jehož hlavním hrdinou je Hermann, se stalo součástí smíchovských adventních setkání už před více než 30 lety, i když ne každoročně.

K potravě duševní se časem přidala i ta světská, a tak vás srdečně zveme na čtení letošní spojené se společnou večeří. Konat se bude 12. prosince od 18.00 hodin ve sborové místnosti. Prosíme ty, kdo pozvání přijmou, aby se zapsali do tabulky na nástěnce v chrámové předsíni / aby svou účast potvrdili emailem Magdaléně Marešové na adresu maresova0611@gmail.com. Kromě jména a počtu osob, které s vámi dorazí, prosíme ty, kdo by byli ochotni pomoc s přípravou večeře i o doplnění mailové adresy kvůli organizaci.

red.

Sledování bohoslužeb po internetu

Příznávám, že jsem nadšen, když v jiných denominacích nacházím otevřené dveře a setkávám se s lidmi, kteří věří a mluví podobně jako evangelíci. Otevřenou náruč jsem poprvé našel u starokatolíků, pak mě nadchla kázání Tomáše Halíka, a nakonec slova Petra Beneše.

Můj římskokatolický kamarád mi poslal nahrávku kázání Petra Beneše z Kostela Nejsvětějšího Srdce Páně na náměstí Jiřího z Poděbrad. Kázání se mi moc líbilo, a proto jsem mu napsal. Odpověděl mi a jeho odpověď se mi líbila tak moc, že s jeho souhlasem korespondenci zveřejňuji:

Reakce na Vaše kázání – poslal Jan Jelínek Petru Benešovi

Drahý římskokatolický bratře,

můj římskokatolický kamarád mi poslal 3 záznamy Vašich kázání, které se mi moc líbily, proto jsem si řekl, že Vám napíšu.

Jsem evangelík, a protože se mi moc líbí kázání Tomáše Halíka a kázání papeže Františka, dovoluji si označit se za katolíka, ovšem nejsem katolík římský, ale jsem katolík česko-bratrský evangelický.

Je mi jasné, že římskokatolická církev je rozdělena, a budete-li chtít, rád bych si o tom s Vámi psal.

Začátkem bych se rád představil. Už jsem psal, že jsem evangelík. Jsem mladší než Vy (konkrétně ročník 1969). Po gymplu jsem chtěl studovat teologii, což by v době nedostatku farářů vyžadovalo nechat se zapsat do seznamu budoucích farářů. To jsem nedokázal. Neuměl jsem si představit, že bych si na každou neděli psal nové kázání. V roce 1987 jsem maturoval a přihlásil se na obor zemědělské meliorace. Asi týden po promoci jsem se dozvěděl svou diagnózu – roztroušená skleróza.

Vystřídal jsem řadu zaměstnání. Teď jsem invalidní důchodce a vozíčkář.

Budu moc šťasten, když mi odpovíte.

Petr Beneš odpověděl:

Vážený pane Jelínku,

moc děkuji za Vaši odezvu na má kázání. Snad tedy někomu pomáhají. Bohu díky! Situace v církvi ani ve světě jednoduchá není, o to důležitější je, aby lidé dobré vůle, katolíci římsští, evangelíci a jiní drželi pospolu.

Mějte se pěkně!

Petr Beneš

Protože jsem v posledních týdnech nechodící, velice rád na internetu navštěvuji bohoslužby jiných sborů. Nejvíce takto navštěvuji Kobylisy. Věřím, že jednoho dne na Evangnetu nebudou chybět ani přímé přenosy bohoslužeb na Smíchově.

Jan Jelínek

Zdobení adventních věnců: Tradice, která spojuje generace

V sobotu 31. 11. jsme se sešli na tradičním zdobení adventních věnců, které je již více než deset let pevnou součástí života našeho sboru. Tato událost přináší radost a posiluje vztahy mezi generacemi, což se potvrdilo i letos, kdy se zúčastnilo přibližně 30 lidí včetně mnoha dětí.

Děti společně se svými rodiči s nadšením tvořily a zdobily adventní věnce, přičemž každý výtvar nesl osobité provedení a kreativitu svých tvůrců a tvůrkyň. Atmosféru zpříjemňovalo posezení u šálku čaje či kávy a bohatá nabídka dobrot.

Během odpoledne jsme měli také možnost zaposlouchat se do vyprávění sestry Žofie, která nám přiblížila tradici adventních věnců. Dozvěděli jsme se, že tento krásný zvyk má své kořeny v Německu, kde vznikl jako symbol očekávání Vánoc.

Společně strávený čas nám opět připomněl, jak důležité je zastavit se v adventním období, tvořit něco krásného a sdílet chvíle radosti. Děkujeme všem, kteří se podíleli na organizaci i samotném průběhu akce, a těšíme se na další společná setkání v našem společenství.

Hana Stelzerová

Bohoslužby

Bohoslužby se konají každou neděli od 9:30.

V rámci dopoledních bohoslužeb v neděli 22. prosince se můžete těšit na divadlo mládeže a dětí – letos chystáme vánoční krimi apokryf.

22. prosince od 18.00 hodin se v našem chrámu budou konat vánoční hudební nešpory. Vystoupí SPZ se vzácným hostem, souborem Musica da Chiesa, který tvoří Tomáš Najbrt a P. Jaroslav Konečný. Nešpory uvede slovem náš br. farář, Jonatan Hudec.

Kromě pravidelných nedělních bohoslužeb se budou v prosinci konat ještě bohoslužby s večerí Páně na Boží hod 25. 12. od 9.30 hodin, při kterých vykonáme tradiční sbírku na bohoslovce.

red.

Alfa a Omega

Vydává třikrát až čtyřikrát do roka Farní sbor Českobratrské církve evangelické, Na Doubkově 8, 150 00 Praha 5 - Smíchov

Web: smichov.evangelnet.cz

E-mail: smichov@evangelnet.cz

Bankovní spojení: 2300335514/2010

Rediguje redakční rada ve složení: Jan Horálek (vedoucí), Jonatan Hudec, Ester Köhler Kopecká, Pavlína Krupová,

Aleš Kratochvíl, Martin Pícek (grafika), Žofie Vobrová.